

רני ושמחה

ארגון להפצת ערכי היהדות

גליון חודשי < חודש אלול > כ"ג אב תשע"ט
גליון מס' 22
זמני השבת באשתאול - פרשת עקב
כניסת שבת: 18:57 < יציאת שבת: 19:48

שמות בני האדם

הורי הילד הם הקובעים את שמו של הרך הנולד. אמנם הם עושים זאת מתוך הבנה של מהלכי העולם הזה, הוא העולם שהם ניצבים בו. אולם, יחד עם זאת, רוח הקודש נורקת בהם בשעה גורלית זו, והם מכוונים למהויות רוחניות עלומות, הנסתרות מהם. מאז - כרוך השם סביב האדם. הנער גדל, השם גדל עם האדם. תדמיתו של האדם בעיני עצמו, יחס הבריות כלפיו וההכרה שיש לו במעגלי החברה, כולם ניצבים סביב השם שמייג אותו. כאשר ההורים קוראים לרך הנולד בשם, גם בשמים קוראים לו באותו שם. באותה שעה נפתח 'פנקס' לאדם. בכותרת מופיע שמו ותחתיו מופיעות המטרות הרוחניות שמצפים ממנו ששיגי בחייו, מה ייעודו עלי אדמות ולאן מוטל עליו לשים את מגמת חייו.

כאשר משלים האדם בהצלחה את תפקידו בעולם, יוצא קול המציין את הצלחתו: השלמת את התפקיד הטמון בשמך!

תודעת השם חדורה במהותנו. היא קשורה בנו יחד עם התדמית שאנחנו מטפחים לאורך חייו. אנחנו מזדהים עם שמנו, מכירים את עצמנו דרך השם וחדורים במורשתו בחלום כבהקיץ.

על השאלה הבסיסית "מי אתה?" אנחנו עונים במילה אחת - בשם. זוהי אכן התשובה הטובה ביותר, אין זה רק סימן זיהוי, כמו סמל או מספר סידורי, אלא מהות. השם הוא בעל ערך רוחני המגדיר את האישיות. כאן בעולם הזה הוא נושא משמעות הלכתית, והוא בר תוקף גם בעולם העליון.

מאמר החודש

העולם, ולהשקיע הרבה מעל הרגיל בעשיית מצוות ומעשים טובים בנתינת צדקה, בכוונה בתפילה, בעוד שיעור תורה ובעוד מעשים ממעשים שונים שמרבים קירבה ואהבה להקב"ה, ועל ידי כך השנה החדשה הבאה לקראתם מתברכת בשמחה בבריאות בנחת באושר ובעושר.

על דרך זו המליצו לנו רבותינו ז"ל באומרים "תשובה תפילה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה" רק ע"י שאדם ישל מעליו בחודש זה את ענייניו הגשמיים וידבק בענייניו הרוחניים כגון "תשובה" לתהות מידי יום על כל הפעולות שעשה אם נהג בהם כשורה או לא, ואם לא - לעשות עליהם תשובה וקבלה לעתיד שלא לחזור לעשותם, ואם זה "תפלה" שבמשך השנה קצת מזולזלת אצלו ופעמים שהוא מעגל פינות ומתפלל בלי מניין, ואם זה "צדקה" שבמשך השנה אין הוא מרבה בה ותמיד מתחמק מלתת באמתלאות שונות ומשונות, עכשיו בחודש זה צריך להתנער מהאבק הגשמי ומהשיגרה שנחה עליו במשך השנה ולנקות את הגוף ע"י העמסת מטענים רוחניים של קירבה ואהבה להשם יתברך וע"י זה נזכה להגיע ליום הדין זכים ונקיים ושתתחדש עליו שנה טובה ומתוקה אמן.

כל השנה כאשר מי מאיתנו שומע שהשבוע ראש חודש או שמחר ראש חודש, אין הדבר כל כך מעורר אצלו חוש מסויים או אתגר אותו הוא אמור לעשות, הכי הרבה הוא נזכר שבחודש הזה הוא צריך להוציא כסף אם זה על חג שחל באותו חודש ואם זה על אירוע משפחתי שמתקיים באותו חודש, בשונה מכך הוא חודש "אלול" אשר כל השומע את שמעו מיד חושיו נדרכים, ומחשבותיו מתרוצצות אנה ואנה שהנה עוד כמה זמן ראש השנה ועוד כמה זמן יום הכיפורים ימי דין שבכדי להגיע אליהם מוכן צריך להתכונן ולישר את הדרך ולעשות עוד מצוות ומעשים טובים, כדי שיהיה להקב"ה רצון לחדש עליו עוד שנה מלאה בפרנסה בבריאות באושר ובנחת.

את הדרך להגיע מוכן ליום הדין יכול כל אדם לבחור לעצמו, יש הבוחרים בדרך קצרה שהיא ארוכה וממשיכים להתנהג בחודש אלול כרגיל אך אח"כ במשך הזמן הם משלמים על זה ביוקר כשפוקדים אותם כל מיני בעיות מבעיות שונות הן ברוחניות והן בגשמיות, ולעומתם ישנם המעמיקים חקר ומחשבה ומחליטים לבחור בדרך הארוכה שהיא קצרה, להשתחרר בחודש זה מעול הגשמיות לכל סוגיו אם זה תאוות האכילה אם תאוות הממון ושאר הבלי

היבט 1! כי הצרעה ששלח הקב"ה בשבעה אומות, מכתה הייתה קשה עד למאוד וכמו שאמרו רבותינו (מסכת סוטה לו.) שהייתה עומדת על שפת הירדן וזרקה בהן מרה ועיוורה עיניהן וסרסה אותם.

היבט 2! כי מה שנאמר בברכה "שמלתך לא בלתה מעליך" זה לא רק שענני כבוד היו מגהצים להם את הבגדים אלא הבגדים גדלו עמם והותאמו למידתם בנס, וכמו הלבוש של החילוץ שגודל עמו.

היבט 3! כי ממה שנאמר "פסל לך" למדו רבותינו שאמר הקב"ה למשה שהפסולת של הלוחות יהיה שלך, וכיון שהלוחות היו עשויים מאבן יקרה ששמה "סנפירון" נתעשר משה הרבה מפסולת זו.

היבט 4! כי ממה שנסמכה מיתת אהרון לשבירת הלוחות לומדים ד' דברים: א. שקשה מיתתן של צדיקים כשבירת הלוחות. ב. שתלמיד חכם שמת צריכים הכל לקרוע עליו כמו ספר תורה שנשרף, ג. שספר תורה שהתבלה קוברים אותו אצל תלמיד חכם, ד. שמספידים את התלמיד חכם ואומרים קיים זה מה שכתוב בזה.

היבט 5! כי הטעם שנשתבחה ארץ ישראל דוקא בשבעת מינים הללו אע"פ שיש עוד פירות, בשביל להודיע שכל איסורי תורה תלויים בשיעור מהם כגון "זית" שכל מי שאוכל חלב ודם בשיעור כזית מתחייב בכרת, "תמר" שכל האוכל ביום הכיפורים שיעור של תמרה גדולה חייב כרת, ועוד כהנה וכהנה.

היבט 6! כי הטעם שאמרה התורה "ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם" ולא אמרה

ארץ אשר לא בדות תאכל בה לחם, ללמדנו שבארץ ישראל לא נצטרך לעשות אוצרות [מסכנות משלון "ערי מסכנות לפרעה"] כדי לאחסן שם את התבואה מחשש אויב או רעב, מפני שכשיעשו ישראל רצונו של מקום שמורים הם מכל דבר רע.

היבט 7! כי בשונה מכל הארצות שהאויר שבהם מתאים לגידול זנים מסוימים של עצי פרי, האקלים של ארץ ישראל הוא מתאים לגידול כל סוגי הפירות והצמחים וזה שאומר הפסוק "לא תחסר כל בה".

היבט 8! כי הטעם שמשה רבינו היה צריך להיות בהר ארבעים יום וארבעים לילה כדי לקבל את התורה, זה כנגד הימים של יצירת הוולד, וכשם שהוולד נוצר במעי אמו בארבעים יום, כך כדי להתפשט מהחומר ולהגיע להזדככות הגוף כמלאך כדי להבין את סודות התורה ועומקה היה צריך משה ארבעים יום.

היבט 9! כי בשעה שצטער משה על ששבר את הלוחות הראשונים אמר לו הקב"ה דע לך שמעלת הלוחות השניים תהיה יותר גדולה ממעלת הלוחות הראשונים, שבלוחות הראשונים היו כתובים רק עשרת הדברות ואילו בלוחות השניים היו כתובים גם הלכות ומדרשים ואגדות, ובין דיבור לדיבור היו כתובות כגלי הים שבין גל גדול לגל גדול יש הרבה גלים קטנים.

היבט 10! שגודל הלוחות היה ששה טפחים על ששה טפחים, וכביכול היה אוזן בהם הקב"ה בשתי טפחים העליונים, ומשה היה אוזן בשתי טפחים התחתונים, ושתי טפחים היו מבדילים ביניהם.

הפטרות השבוע: "ותאמר ציון" ישעיה פרק מט

מה בהפטרות? הקדמה

בשבעה שבתות שאחרי תשעה באב קוראים אנו שבע הפטרות הנקראות "שבעה דנחמתא" שמדברים מענייני נחמה והתפייסות בין הקב"ה לעם ישראל והם: "נחמו נחמו עמי" (ישעיה פ"מ), "ותאמר ציון" (ישעיה פ' מט), "עניה סוערה" (ישעיה פ' נד), "אנכי אנכי" (ישעיה פ' נא), "רני עקרה" (ישעיה פ' נד), "קומי אורי" (ישעיה פ' ס), "שוש אשיש" (ישעיה פ' סא), בשבוע זה פרשת "עקב" נזכה לקרוא את נבואתו המרנינה של ישעיה אחת הנבואות עם מילות הנחמה הכי מעודדות והכי יפות שיש בנביא, המתבונן במילות הנבואה גיגע לידי נחמה מושלמת כאשר ידע בליבו שלהמרות שעם ישראל כעת סובל מאומות העולם בצורה קשה מאוד, עדיין לא שכח אותנו אבינו רועינו ובמהרה ישוב ויגאלנו גאולת עולם ויתקיימו בנו כל דברי הנביא אחת לאחת. לקרוא ולהתרגש!

נבואת ישעיה על ירושלים

גם אתם בני ציון היקרים שאומרים בתוך צרת הגלות ה' עזב אותנו וה' שכח אותנו, תדעו שלא כן הוא, וכשם שלא יתכן שאשה תשכח מלטפל בעולל שלה ולא יתכן שתשכח מלטפל בכל משפחתה שהם פרי בטנה כך לא יתכן שהקב"ה יעזוב אתכם בניו היקרים, הן אתם חקוקים על כפו של הקב"ה בכל עת וחומות העיר ירושלים נגדו תמיד לזכור שהוא צריך לכוונם במהרה, החורבות שעכשיו אתם רואים הם נעשו ע"י אנשים רשעים שיצאו מכם שעל ידם באה כל הפורענות לישראל, שאי סביב עיניך וראי כולם נקבצו באו לך - מכל ארצות תבל יתקבצו ויעלו יהודים לירושלים כאשר הקשר שלהם לירושלים יהיה כמו הקשר שיש לכלה עם התכשיטים שנתן לה החתן שאינה מסירה אותם מעליה ומהדקת אותם חזק לגופה כדי שלא יפלו, מרוב שיתקבצו יהודים לירושלים כבר לא יהיה מקום, וכאשר יראו זאת כל מבלעין ואויביך יתרחקו וילכו, עוד יאמרו באוזני ירושלים כל היהודי שגלו ממנה ושהייתה שכולה מהם עד היום

"צר לי המקום", ואמרת בלבבך מי ילד לי את כל היהודים הנקבצים לכאן, זה לי שנים שאני יושבת גולה וסורה ובודדה ואיפה היו כל אלו עד עתה.

נבואת ישעיה על הגויים

כאשר יראו הגויים את כל הניסים שנעשים לישראל יביאו את בניך בחוצן - על גבי בגד, ובנותיך על כתף תנשאנה, מלכי הגויים יהיו אומנייך ושרותיהם יהיו מניקותייך, אפים ארצה ישתחוו לך ועפר רגליך ילחכו, ובכך ידעו עם ישראל שכל המקווים לישועת ה' לא יבושו, וממשיך הנביא ואומר וכי סבורים אתם שהקב"ה לא יכול לקחת מעשו את כל המלקוח ששלל ואת כל השבי ששבה מעם ישראל, כה אמר ה' את כל מה שעשו לקח מכם אחזיר לכם "ואת יריבך אנכי יריב" בצורה הכי קשה שיכולה להיות שאת בשרם אתן לחיות השדרה ואת דמם אתן לחיות האוכלות דם עד שישתכרו מריבו, הדם שיהיה להם, ואז בימי ההוא "ידעו כל בשר כי אני ה' מושיעך וגואלך אביר יעקב" בקרוב ממש אמן ואמן.

הלוקח שלימדו האדמו"ר

אחרי תפילת ערבית התלווה יצחק הקטן אל הרבי ונכנס אחריו ביראת כבוד לביתו, הרבי בירך את בני ביתו ופנה אל שולחנו שם פתח מגירה והוציא מתוכה מטבע זהב זהה לגמרי למטבע שהתגולל ברחובות העיר העתיקה, "הרי לך מטבע" מסר הרבי את המטבע ליצחק שעיניו נפערו באי אמון למראהו, "אבל" הוסיף הרבי אני מעניק לך את המטבע בתנאי אחד, "ומוהו" ? תלה יצחק עיניו משתוקקות ברבי, מה כבר הרבי יכול לבקש ? "אני מבקש ממך שתתן לי את שכר המצווה שקיימת היום" אמר הרבי, "הרבי רוצה את שכר המצווה שלי תמורת המטבע" התקשה הילד להבין, והרבי הניד את ראשו בחיוב ואמר לו "זכית לקדש שם שמים בהימנעותך מלחלל את השבת, שכר המצווה הזאת גדול מאוד תן לי אותו ובתמורה קח את מטבע הזהב".

יצחק הרבה רגע וחשב אם המצווה שעשיתי כל כך גדולה עד שהרבי מוכן לשלם לי עליה מטבע זהב אולי כדאי לי לשמור את זכות המצווה בשבילי ולוותר על המטבע, חיבטי הנפש של יצחק לא היו קלים, אגרופו שכבר חפן את המטבע הנוצץ נפתח ונסגר חליפות, קולות מנוגדים בתוך נפשו דחקו בו קח כבר את הכסף ! לא, יש כאן זכות שאפילו הרבי מוכן לשלם עליה אל תיכנע ! וברגע של אומץ נפלה החלטה הוא הושיט את ידו והניח את המטבע של שולחנו של הרבי "אם המצווה בפסקנות, המטבע שב אל הרבי ונהרה גדולה התפשטה על פניו, דבר מעשה זה נחקק בזכרונו של רבי יצחק כל ימיו והיה נוהג לספר אותו לכל צאצאיו, באותו מוצאי שבת הוטמעה בו המחשה חיה על ערכה של מצווה יותר מכל מה שלמד מעודו.

שעות עד לצאת שבת אך ההמתנה לא הרתיעה אותו, דקות ארוכות ניצב הילד ברחוב ההומה נטוע במקומו בלי תזוזה עד שעמידתו העירה את תשומת לבו של נער ערבי, יהודי ! קרא לעברו "מדוע אתה עומד כאן זמן רב כל כך" ? תחילה התעלם יצחק מן השאלה, אך הנער הערבי לא הרפה, ויצחק סיפר לו בתמימות שתחת נעלו הוא שומר על מטבע יקר מפני שאינו רוצה לחלל את השבת, וכך עוד בטרם סיים הוא את הסבריו מצא את עצמו נדחק לארץ ע"י הנער הערבי ועד שהספיק להתעשת כבר נעלם הנער הערבי באופק יחד עם מטבע הזהב.

הפגישה עם האדמו"ר

מושפל ומוכה הלם נותר יצחק על הארץ, המחשבה לדלוק אחרי הנער אפילו לא עלתה בדעתו, ואכזבה עמוקה מילאה אותו על אובדן המטבע היקר, בראש מורכן קם ניער את בגדיו מהאבק והסתלק מהמקום, הוא סב על עקבותיו ושירך את דרכו בחזרה לעבר בית מדרשו של האדמו"ר רבי נחום מצ'רנוביל שבו נהג אביו להתפלל מנחה ולסעוד סעודה שלישית, איש לא הבחין בדכדוך שאפף את הילד הפעלתו והנמרץ שבמקום להתנדב כדרכו לארגון הסעודה השלישית ולהגשת המאכלים, הצטנן הוא בפנית בית הכנסת אכול רגשות תסכול ועצב דומעות חוקות את גרונו.

אך הרבי הבחין בעינו החדה בהתנהגותו החריגה של הילד, הוא ניגש אליו ודרש בשלומו "האיך חש בטוב" ? שאל. "אנו זקוקים לך לעריכת שולחן" הפציר בו, לבסוף הצליח לדובב את הילד ובקול בוכים סיפר יצחק לרבי את פרטי המעשה ואז אמר לילד "בא עמי אל שולחן סעודה שלישית ואחר צאת השבת גש בבקשה אל ביתי".

הילד רץ בסמטאות המפותלות הוא הכיר כל משעול ברחובות הצרים של ירושלים העתיקה והתמצא בהם בקלות, זו הייתה שעת אחרי צהרים של שבת קיצית, ויצחק אייזנברג ילד ירושלמי פעלתני ומלא מרץ יצא אל הכותל המערבי, רגליו נשאו אותו על עבר שער יפו ומשם פנה במרוצה לתוך העיר העתיקה, יצחק חצה את שוק הבשמים והמשיך לשוק הקצבים ושוק הצורפים, בתי הקפה הדיפו ריח ניחוח של המשקה מהול בריח הקטורת של מעשני הנרגילות, יצחק לא שת לבו לכל זה, שבת היום והוא רוצה להגיע לשירד בית מקדשנו.

הנסיין והאכזבה

פתאום עצר, עיניו לכדו מטבע זהב נוצץ המוטל בצד הדרך, פיו נפער בתדהמה: מימיו לא נתקל במציאה כזאת, כבן למשפחה ברוכת ילדים ידע כל ימיו רק עוני ומחסור, האוצר המונח לרגליו הצית את דמיונו, איזו רווחה הוא יביא למשפחתו המתקיימת בקושי, אבל שבת היום מלמל הוא לעצמו, לרגע עמד הוא תוהה מול המטבע ופתאום ננצץ רעיון במוחו: הוא הביט ימינה ושמאלה לראות שאין איש רואה את מציאתו ודרך על המטבע בנעלו, החלטה גמלה בלבו הוא יעמוד על המטבע עד מוצאי שבת ורק אז כשיראה שלשה כוכבים בשמים יקח את המטבע, עדיין נותרו ארבע

אדם שרגיל ליתן דמי המעשרות לעני מסוים - האם יכול לשנות ליתן לעני אחר או לצורך דבר אחר ?
צריך לעשות התרת נדרים.

אדם שהוריו תומכים בו מידי חודש בעזרה כספית ובתנאי שלא יעשר - האם בכל זאת רשאי לעשר ?

אם יש לו הכנסה נוספת, יעשר ממנה גם על תמיכת הוריו, עיין צדקה ומשפט פרק ה' דף ק"ה סוף הערה כ"ו.

האם יכול להחשיב כסף מעשרות ממה שנותן לילדיו אוכל ומלבוש ?

לא, עיין טורי זהב י"ד סימן רמ"ט וברכי יוסף שם, ושאר אחרונים. אלא אם כן הוא מאד דחוק, יתנה מראש בשעת התחלת קבלתו את הנהגת מעשר כספים, שיחשיב מן המעשר פרנסת ילדיו אותם שהם יותר מגיל שש, אך לא פחות מכך.

הלכות מעשרות

האם כל אדם מחוייב להפריש מעשר כספים ?

שום אדם אינו מחוייב במעשר כספים (רק בצדקה כפי השגת ידו) אבל זאת הנהגה טובה ומשובחת, כמבואר בשלחן ערוך המקוצר יו"ד סי' קס"ט סעיפים ד' ט'.

האם צריך להפריש מעשרות גם מקצבת ילדים, מענק לידה, מתנות, ממצאיה וכדומה ?

כן, אם זה כסף. אך משוה-כסף אינו צריך.

אדם שמשכיר דירתו ומנגד שוכר דירה, האם צריך להפריש מעשר כספים מדמי השכירות שמקבל בעד דירתו ?

אינו צריך.

חשיב כהלכה

מרן הגאון הרב **יצחק רצאבי שליט"א**
פוסק עדת תימן
מח"ס בארות יצחק, שו"ת עולת יצחק, שו"ע המקוצר, ועוד.

ללא רשות, וממידת חסידות להימנע מכך, ובזמן שהרבה בני אדם קוטפים משם ונחסרת כמות ניכרת ומקפידים על כך הבעלים אם כן יש בזה איסור אע"פ שכל אחד קוטף לעצמו רק מעט.

דין ד. יש להדגיש! שכל ההיתר שנתבאר ליטול מעצי הבשמים מדובר רק כאשר השיח נוטה לרשות הרבים וקוטף מרשות הרבים, כך שאין צריך להיכנס לתוך שטח הפרטי אבל פשוט שאין שום היתר להיכנס לתוך רשותו, חצרו וגינתו של האדם כדי לקטוף משם בשמים או פירות שהתייאשו מהם הבעלים שודאי שלא התייאש והפקיר את "רשותו", וכל אדם מקפיד על כך שלא יכנסו לרשותו ללא רשות ויש בזה איסור גזילה.

דין ה. על פי הנ"ל כתב בספר "ערוך השולחן" שנהגו ליטול טבק הרחה או גפרור בלי רשות הבעלים, וכן כוס מים וכד' מטעם שאין הבעלים מקפידים על זה ומכל מקום פשוט שאם ידוע שהאדם הזה מקפיד אסור מדינא.

מתוך ספר "אור ההלכה" של הרה"ג דוד כהן שליט"א

עליהם, והטעם כיון שאם כל אחד יעשה כן נמצא שמכלים את כל ממונו של בעל הבית.

לאור האמור יוצא:

דין א. אילן הגדל בשטח פרטי ונופו ופירותיו בולטים לרשות הרבים באופן שאינם מפריעים להולכי רשות הרבים כל הפירות שעל האילן כולל הפרות שגדלים מעל שטח רשות הרבים שייכים לבעל האילן ואסור לתלוש מהם שום פרי ללא רשות.

דין ב. הוא הדין גם בשושנים ושאר פרחים ריחניים הבולטים לרשות הרבים הגם שהם מתפשטים וגדלים מעל שטח רשות הרבים הרי הם שייכים לבעל האילן ואסור לתלוש מהם.

דין ג. כל מה שנאסר לעיל זה דוקא בפירות או בשושנים וכיוצא בזה שדרך הבעלים להקפיד על קטיפתם, אבל שיחים ריחניים ושאר עלים למיניהם כגון הדסים רוזמרין וכדו' אם יש באותה חצר כמות גדולה מהם והוא קוטף כמות קטנה ביותר שלפי ההשערה אין הבעלים מקפידים על כך מותר לקטוף

אקטואליה בהלכה

שאלה: אב יצא עם בניו מתפילת ערבית של מוצאי שבת, והנה הוא רואה שיחים של בשמים כגון הדסים ורוזמרין וכדומה הנמצאים בגינה פרטית אמנם יש ענפים היוצאים לכיוון רשות הרבים, וביקש האב מבניו שיקטפו מאותם ענפים בשביל ההבדלה ושאל אותו בנו "אבא, אבל זה של אדם פרטי האם מותר לנו לקטוף? האם צדק הבן או האב?"

תשובה: כתב מרן השו"ע (חושן משפט סימן שנט ס"א) אסור לגזול או לעשוק אפילו כל שהוא בין מישראל בין מגוי, ואם הוא דבר שאין דרכן של בני אדם להקפיד מותר, כגון ליטול מחבילה של עצים או מהגדר חתיכת עץ (קיסם) לחצוץ בו שיניו ובירושלמי אסר אף את זה ממידת חסידות.

יוצא מדבריו ג' דינים: א. כשאדם מקפיד אסור לגזול ממנו אפילו כל שהוא, ב. דברים שאין הדרך להקפיד מותר לקחת דבר מועט כדוגמת קיסם, ג. ממידת חסידות אסור לקחת גם דברים שאין האדם מקפיד

אחת שאלתי

מאליהו (ח"ד עמ' 222) שהעושה עבירה ומתבייש בה היינו בינו לבין עצמו ולא מתבייש מאדם אחר, שאם הגיע האדם לדרגה כזו שכאשר הוא עושה עבירה הוא מתבייש מעצמו כאילו אדם אחר רואה אותו זוהי מדרגה חשובה מאוד כי זה מראה שהוא דבוק בקדושה ובושתו באה לו מעומק לבו באמת.

וזה שאמר ר' יוחנן בן זכאי לתלמידיו יהי רצון שיהיה מורא שמים עליכם כמורא בשר ודם, אמרו לו תלמידיו עד כאן! אמר להם הלוואי שהרי אדם כשבא לחטוא אומר שלא יראני אדם, תלמידיו של ר' יוחנן הבינו שברכס מצד היראה החיצונית שיראו מעונש הבורא לפחות כמו שיראו מעונשו של בשר ודם, ועל כן הסביר להם שכוונתו היא מצד היראה הפנימית שהיא הבושה ואמר להם הלוואי שתתביישו מעצמכם מהבורא שחטאתם לו באותה מידה של בושה שהיה לכם אילו בשר ודם היה רואה אתכם.

התקדמותו והשפע הרוחני אותו הוא מקבל הוא רק מצד הבורא שמסייעו לכך ולא מצד עצמו, ובפרט כאשר מדובר במילי דחסידותא שעושה האדם שבוה בודאי לא יעזרהו הבורא יתברך להצליח אם לא שיכין כלים של ענווה כראוי, שעל מילי דחסידותא אומר הקב"ה מי בקש ממך להתחסד ולהחמיר על עצמך ולבוא על ידי כך לידי גאווה וגסות הרוח, והביאור בזה הוא שכאשר האדם עובד וטורח לקיים ולשמור את המצוות שמחוייב בהם אזי אין מקפידין עמו כ"כ על בצבוצי גאווה המתנוצצים בקרבו במהלך עבודתו, מפני שעוסק הוא במחויבותיו, אולם העוסק במדרגות קדושה ופרישות מחוייב הוא יותר להיזהר מגאווה כי אם לא ידחווה מיד מן השמים על מנת להעמידו לבלתי רום לבבו.

שאלה: כיצד לנהוג בשעה שנתקף האדם בחשק גדול לעבירה ?

תשובה: ביאר ר' אליהו דסלר בספרו מכתב

מדור השו"ת עם הרה"ג יעקב ישראל לוגאסי שליט"א

שאלה: חז"ל הבטיחו "הבא להיטהר מסייעין בידו", וצריך להבין היאך יתכן לראות בני אדם שמשתדלים ומתאמצים ויגיעים בתורה ועדיין לבם לא ברשותם והנפילות והמעידות פוקדות גם אותם מידי פעם ?

תשובה: בודאי שמצד רצון ה' הבא להיטהר הקב"ה רוצה להשפיע עליו שפע של מדרגות בקדושה ובתורה, אך הבעיה שהאדם עדיין לא הכין כלים המתאימים לכך, ואז קיים סיכון לאדם זה שאם ינתנו לו משאלות לבו עליה בתורה וביראת ה' יבוא הוא לידי גאווה, לכן מעדיף הבורא יתברך דוקא מתוך שרצונו לעזור לו להתקדם, להפתיע אותו מידי פעם במעידות שיביאו אותו להכנעה ולשברון לב בגלל שלא הכשיר את עצמו לקבל את כל הדרגות לכלים מתאימים, ואז יתעורר בלבו הידיעה שכל

מהנעשה בשנת

מיד אחרי החגים ייפתח בעזה"ת קורס לימוד מקרא (מארי) כפי שהיה בחורף האחרון. במסגרת הפעילות ילמדו התלמידים את ההיגוי המדוייק והקריאה המדוקדקת ע"י מארי יאיר חג'בי הי"ו.

זאת אחר שראינו בחורף האחרון הצלחה גדולה מאוד אצל התלמידים בשיפור ההיגוי והקריאה, ובקצב אחיד ומדוייק, הפעילות מחולקת לשני חלקים, החלק הראשון - ההיגוי, והחלק השני - קריאה נכונה.

אין ספק ששכל שנשקיע נקצור פירות מתוקים, אך כמובן הצלחה זו תלויה בנחישות ונכונות של ההורים והתלמיד.

וכמו כן ראוי לציין דבר חשוב, המארי לא בא בשביל לשמור על ילד ולהעביר לו את הזמן או לטפל בבעיות משמעת, המטרה היא אחת ויחידה לשמור על מסורת אבותינו למי שאכן מעוניין להשקיע, כל הורה שביקר בפעילות ראה את ההשקעה המרבית והבין שהילד מקבל כלים יקרים ונדירים להצלחה.

פעילות זו מותנית במספר משתתפים המתאים לפי הגילאים וברישום מראש. סכום דמי ההשתתפות עדיין לא נקבע, זה תלוי במספר המשתתפים.

פינים מפרשת השבוע פרשת עקב

מתי יהיה שמחה בשמים...

"והיה עקב תשמעון" (פ"ז פס' יב), אמרו חכמינו (ויקרא רבה יא, ז) אין "והיה" אלא לשון שמחה, וזה שאומר הפסוק "והיה" - שמחה גדולה תהיה בשמים, אם "עקב" - כאשר בסוף ימי הגלות בעקבתא דמשיחא יבואו על האדם מישאל ניסיונות קשים, ובכל זאת "תשמעון" - תוסיפו גם אז לשמוע בקול ה' יתברך ולשמור את תורתו.

מה בין שימה לנתינה...

"וכל מדוי מצרים הרעים לא ישימם בך ונתנם בכל שונאך" (פ"ז פס' טו), אמרו רבותינו בגמ' (כריתות ו, א) שלשון "נתינה" היינו בשיעור - "נתינה ככזית", ואילו לשון "שימה" היינו בלי שיעור ואפילו בכל שהוא, ועל פי זה ביאר האדמו"ר מגור את לשון הפסוק "לא ישימם בך" ממדוי מצרים לא ישים בך הקב"ה אפילו כל שהוא, אבל "ונתנם בכל שונאך" אויבך יקבלו מהייסורים בשיעור מכובד כמו שמגיע להם.

נסיון גדול...

"למען ענתך לנסותך לדעת את אשר בלבבך וכו' ויענך וירעבך ויאכלך את המן" (פ"ח פס' ב ג), התנא במסכת אבות (פ"ו משנה ד) אומר "כך היא דרכה של תורה פת במלח תאכל", וידוע שבמן היה אפשר לחוש ולהרגיש איזה טעם שרוצים, וזה היה הניסיון של עם ישראל לראות האם יסתפקו לטעום במן רק את הטעם של פת במלח כדי לזכות בתורה, וזה שאומר הפסוק "לדעת את אשר בלבבך" - מה

תהיה כוונתך בשעה שתאכל את המן האם תתן דעתך על מטעמים או על פת במלח.

לאכול לחם לבד...

"ארץ אשר לא במסכנות תאכל בה לחם" (פ"ח פס' ט), הקשה בספר ילקוט הלוי מה החידוש שאחרי כל הברכות שנוכרו לפני כן לא יהיה עוני ומחסור, וביאר שבדרך כלל דרך העולם שהעני אוכל את פתו בלי לטבל אותה בכלום, אבל העשיר אוכל אותה ע"י שמטבל אותה בסלטים וכדומה, ועל זה אומרת התורה שלחמה של ארץ ישראל יהיה כזה משובח וטעים שאפילו העשיר לא ירגיש מסכן כשיאכל את הלחם לבד.

בדיקת עומק...

פסל לך שני לוחות אבנים (פ"י פס' יא), עיקר עבודתו של היהודי היא שבשום פעולה לא יתכוון להנאת עצמו כי אם לשם שמים, אבל לא קלה עבודה זו שלא יתכוון האדם לעצמו בשעה שגופו מפיק בכל זאת הנאה מהפעולה, לפיכך צריך לכל הפחות לכוון שההנאה העיקרית תהיה לשם שמים וההנאה המישנית תהיה לעצמו בבחינת הטפל, ומצינו לגבי הציווי של התורה לא לעבוד עבודה זרה שכתוב "לא תעשה לך פסל", וזה ההבדל בין הפסוקים: שלגבי הלוחות כתוב "פסל לך" ההנאה אבל "לך" תהיה המישנית וכך יכולים לצאת לוחות, אבל אם "לך פסל" דהיינו שההנאה "לך" היא העיקר מזה יוצא עבודה זרה.

היזהר:

היכן מופיעים בתורה לראשונה שני מחותנים ששמותיהם שווים?

מופיע בחומש בראשית

בין הפותרים נכונה יוגרל: לגו על שלט

חידה מחודש קודם: היכן מופיעה בתורה צבע מסוים פעמיים אחד אחרי השני?

פתרון: "הלעיטני נא מן האדום האדום הזה"

תשובות ניתן לשלוח ב-SMS לפל: 054-3434642

נפלאות הבריאה

האיל הקורא

האיל הקורא הוא חיות הבר הגדולה ביותר באמריקה הצפונית והמין הגדול ביותר במשפחת האיילים, הוא נקרא כך בגלל הקולות הרמים שהוא משמיע בשלהי הקיץ, האיילים קוראים אז אלו לאלו ושואגים שאגות מיוחדות במינן שהצידים נוהגים לחקות בעזרת קרני עץ חלולות, כשהם מושכים כך את האיילים לשטחי הציד, בפי התושבים המקומיים שמו הוא "האיל הגדול" או "אלקס" משקלו של האייל הקורא עשוי להגיע ל 600 גרם, הוא מתנשא במלא גבהו ל 2 מטר ועשרים ס"מ, ומסוגל להשיג גם את המהיר שבסוסים במרוצתו, החלק המרשים ביותר אצל האיל הקורא אלו קרניו העצומות דמויות כפות גדולות פרושות שממן מסתעפות קרניים רבות וחדות כחרבות, מוטת קרניו עשויה להגיע ל 180 ס"מ, ורוב החיות מתרחקות ממנו בגלל פגיעתן הרעה של קרניו, ואפילו טורפים למיניהם כדוגמת הפומה, נמר השלג והדוב הלבן כמעט ואינם מעיזים להתקרב אליו, דוקא האדם הפך להיות אויבו העיקרי של האיל, ציד האיל הקורא הפך

"לתחיב" מקובל באמריקה הצפונית, במידה שדלדלה את אוכלוסיית המין כמעט עד להכחדה, וכיוון שכך תקנו ממשלות ארצות הברית וקנדה חוקי ציד חמורים שנועדו לשמור על האיילים מכליה.

גופו של האיל הקורא מכוסה פרווה גסה חומה, ואילו רגליו וגחונו בהירים יותר, קרניו נושרות מידי שנה, ולעופר ולנקבת האיל יש על ראשיהם בליטות קטנות במקום קרניים, האיילים הקוראים מתקבצים בקבוצות קטנות עם בוא החורף, הם חופרים בפרסותיהם בשלג כדי לפלס לעצמם דרך בין השיחים הקפואים, את הקיץ לעומת זה הם מבליים ביערות עבותים, בכתפיהם הכבדות והמגובנות ובראשיהם הגדולים והרבעים הם מפלסים את דרכם בתוך הצימחיה הסבוכה, הם ניזונים מעלים, מקליפות עצים, מנצרים רכים ומצמחי מים, הם מצוידים בשפה עליונה בשרנית ומשורבבת המשמשת אותם לאיסוף תחבים, עופרי האיל באים לעולם באביב, נקבת האיל ממליטה בין אחד לשלשה עופרים הנשארים לצידה עד גיל שלש שנים.

